

**IQTISODIY TARAQQIYOT
VA TAHLIL** ILMIY ELEKTRON JURNAL

ISSN: 2992-877X

2023

VII
son
NOYABR

**IQTISODIY TARAQQIYOT
VA TAHLIL**

ILMIY ELEKTRON JURNALI

www.e-itt.uz

**IQTISODIY TARAQQIYOT
VA TAHLIL** ILMIY ELEKTRON JURNAL

**“IQTISODIY TARAQQIYOT
VA TAHLIL”
ILMIY ELEKTRON
JURNALI TAHRIR
KENGASHI TARKIBI**

Tahrir kengash raisi: i.f.d., dots. Isayev Faxriddin Ikromovich
Bosh muharrir: PhD Abrorov Sirojiddin Zuxriddin o'g'li

Tahrir kengashi a'zolari

i.f.d., prof. Axmedjanov Karimjon Bakidjanovich
i.f.d., prof. Burxanov Aktam Usmonovich
i.f.d., prof. Hotamov Komil Rabbimovich
i.f.d., prof. Jumayev Nodir Hosiyatovich
i.f.d., prof. Kalonov Muhiddin Baxritdinovich
i.f.d., prof. Karimov Narboy Ganiyevich
i.f.d., prof. Kurbanov Ziyat Niyazovich
i.f.d., prof. Qodirov Abdurashid Madjidovich
i.f.d., prof. Rizayev Nurbek Kadirovich
i.f.d., prof. Tomash Kuchera (Chexiya)
i.f.d., prof. Usmanov Anvar Saidmaxmudovich
i.f.d., prof. Xajimuratov Nizomjon Shukrullayevich
i.f.d., prof. Xudoyqulov Sadirdin Karimovich
i.f.d., prof. Xudoyqulov Xurshid Xurramovich
i.f.d., prof. G'ofurov Ubaydulla Vaxobovich
i.f.d., dots. Abdurahmonov Ilyos Xurshidovich
i.f.d., dots. Axmediyeva Aliya Toxtarovna
i.f.d., dots. Valiyev Bobur Batirovich
i.f.d., dots. Xusanov Durbek Nishonovich
DSc Hasanov Akrom (Malayziya)
i.f.d. Normurzayev Umid Xolmurzayevich
PhD prof. A'lam Asadov (Saudiya Arabistoni)
PhD Teguh Dartanto (Indoneziya)
PhD Ma'murov Baxtiyor Xolmatjanovich

Mas'ul kotib: Kamilova Sanobar Mirdjamalovna

www.e-itt.uz

MUNDARIJA

Abdusattorov S.Sh.	O'zbekiston Respublikasi va jahon davlatlari sog'liqni saqlash tizimlarining rivojlanish ko'rsatkichlari tahlili.....	5
Abduturolov J.N.	Jismoniy shaxslar soliq yukining shakllanish xususiyatlari va optimallashtirish istiqbollari.....	11
Amirov X.A., Bafojev A.V., Durdimurolov B.B., Zayniddinov R.X. Axmedova D.K.	The relationship between economic development and selected economic indicators in case of italy.....	21
Begmatova Z.Z. Berdiyeva U.A. Djumayeva G.A. Davlyatova G.M. Eshimov A.D. Jo'rayev I.I. Jumaqulov O.Sh.	Banklarda chakana kreditlash amaliyotini raqamli transformatsiya qilishning huquqiy asoslari..... Analysis of the effective use of the potential of the the enterprise personnel..... Raqamli iqtisodiyotda soliq tushumlarini samarali boshqarish masalalari..... Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatining ayrim masalalari..... Ta'lim tizimida "universitet 3.0" modelini qo'llash afzalliklari..... Jahonda islom moliyasining rivojlanish tendensiyasi..... Banklararo raqobat va uning bank tizimi barqarorligini ta'minlashdagi roli..... Erkin iqtisodiy zonalar faoliyatini rivojlantirish va investitsiyalarni jalb qilish masalalari.....	32 43 49 55 59 65 72 80
Mardonova D.Sh. Maxmudov R.H.	O'zbekistonda mehmonxona biznesi samaradorligi tahlili..... Tijorat banklarida muammoli kreditlarning vujudga kelish sabablari va o'ziga xos xususiyatlari.....	84 90
Nurmuxamidova M.X., Matqurbanova A.D. Nurullayev H.H. Panjiyeva N.N. Radjiev A.B.	Sug'urta kompaniyalarining risklarni boshqarish faoliyati samaradorligini oshirish yo'nalishlari..... Importance of gastronomy in the development of tourism..... Mintaqaviy banklarning investitsiya faoliyatini rivojlantirish..... Zamonaviy texnologiyalar asosida statistik masalalarni yechishni tashkil qilish jarayonlarini takomillashtirish.....	99 111 118 123
Raximov A.Q. Sadikova M.A. Shanazarova N.B.	Iqtisodiy o'sishning O'zbekistonda havo ifloslanishiga ta'siri: empirik tahlil..... Zamonaviy korporativ boshqaruv modellarida madaniyat tahlili..... Avtomobil transport korxonalarida foydaning shakllanishi va ishlab chiqarishning rentabelligi.....	131 140 146
Tashtayeva S.K. Temirov M.X. Toshboyev B.B. Xabibullayev D.R. Zoirova Sh.T. Абдурахмонов Ф.А. Абсаматов А.Э.	Turistik koridorlar va ularning xalqaro turizmni rivojlanishida tutgan o'rni..... Davlat moliyaviy nazoratining joriy holati tahlili..... O'zbekistonning qayta tiklanuvchi energiya salohiyatini oshirish yo'nalishlari..... Dualistik moliya tizimi nazariyalarini yuzaga kelishining konseptual asoslari..... Gastronomy tourism problems in Surkhandarya..... Халқаро иқтисодий интеграциянинг назарий жиҳатлари..... Мамлакатимиз тижорат банклари фаолиятида исломий банк хизматларини жорий этишнинг назарий асослари.....	151 156 166 173 181 186 197
Азимова Ф.П., Йўлдошева М.Б. Алимардонов Ғ.Н. Анарматов Ж.Ж.	Ўзбекистонда хорижий ва маҳаллий инвестицияларни жалб этиш стратегиясини амалга ошириш тўғрисида..... Норасмий бизнесни расмий секторга ўтишини рағбатлантириш..... Худудий қишлоқ хўжалиги ривожланиши жараёнлари ва улардаги ўзгаришлар.....	205 213 220
Асамов Р.Б.	Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини диверсификациялашни озиқ-овқат хавфсизлигига таъсирини ўрганишда хориж тажрибаси.....	226
Ахмедиева А.Т.	Худудларни ижтимоий-иқтисодий трансформация стратегиясини ишлаб чиқиш бўйича хорижий мамлакатлар тажрибаси.....	230
Валиев Ш.Э.	Ўзбекистонда олий таълим олишнинг оммавийлашув даврида олий таълим муассасаларини молиялаштиришнинг асосий хусусиятлари.....	240
Дадабаев У.А.	Ислом молиясида суғурта муносабатлари: оилавий тақофулнинг ривожланиш истиқболлари.....	250

IQTISODIY TARAQQIYOT VA TAHLIL

ILMIY ELEKTRON JURNAL

Зайниддинов Р.Х., Иргашева Г.С. Иватов И.	Туркия тажрибасидан Ўзбекистонда ислом молиясини ривожланишида фойдаланиш имкониятлари..... 257
Иминова Н.А., Абдутурапова Д.Ф. Ирматов А.А.	Эркин хўжалик юритиш шароитида деҳқон бозори фаолиятини ривожлантириш ва тартиблаштириш..... 271
Исаев А.И. Исаев Ф.И.	Экономическое значение и необходимость внедрения страховых отношений в Узбекистане..... 279
Кодирова Х.И.	Кўшилган қиймат солиғини қўллаш бўйича илғор тажрибаларни ўрганиш: хорижий давлатлардан сабоқлар..... 291
Курбонов Р.Б. Махмадустанов Ж.М.	Солиқ имтиёзлари самарадорлигини ошириш..... 299
Нормурзаев У.Х. Очилов А.М.	Молиявий ҳисобот сифатини оширишда солиққа тортиш, мустақил аудит ва ички назоратнинг ўрни..... 305
Пардаева Ш.А.	Саноатни кластерлаштириш зарурияти (пахта-тўқимачилик саноати мисолида)..... 311
Раджиев А.Б.	Банк капиталлашув даражасини оширишда дивиденд сиёсатининг роли..... 316
Рахманов Л.Э.	Жисмоний шахслардан олинган солиқларни ундириш механизмини такомиллаштиришда хорижий мамлакатларнинг илғор тажрибалари..... 322
Рўзиқулов А.Қ. Синдаров Ш.Э.	Ўзбекистонда солиқ сиёсатини такомиллаштириш бўйича таҳлил ва таклиф..... 329
Ташназаров С.Н.	Солиқ текширувлари орқали солиқ мажбуриятларининг бажарилишини такомиллаштириш масалалари..... 337
Топилдиев С.Р.	Стратегик бошқарув ҳисобининг моҳияти, вазифалари, функциялари ва методлари..... 342
Тоҳиров Ж.М.	Давлат статистика ҳисоботларини ахборот тизими орқали қабул қилиш ва қайта ишлашнинг самарадорлик кўрсаткичлари..... 349
Умаров А.А. Усманов Б.Б. Файзиев З.А.	Солиқ идоралари томонидан хуфийна иқтисодиётни улушини камайтиришда солиқ маъмурчилиги инструментларидан фойдаланиш йўллари..... 357
Худойкулов М.Р. Ҳотамов К.Р.	Давлат қимматли қоғозларининг иккиламчи савдоси ҳолати таҳлили..... 364
Шарипова З.Б.	Олий таълим муассасаларида моддий қийматликлар ички аудитининг хусусиятлари..... 368
Эргашев Ж.А.	Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига ўтишдаги тажрибалар ва жадаллаштириш омиллари..... 377
Якубов О.С.	Ўзбекистонда рақамли иқтисодиёт ва электрон ҳукуматни ривожлантириш механизмларини такомиллаштириш..... 388
Янгибоев Ҳ.А. Яриев Ш.Ш. Сайфуллоев Ж.Қ. Хуррамов С.Р., Камолова Г.Ж.	Давлат хусусий шерикчилиги асосида хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни назарий асослари..... 395
	Тижорат банклари фаолиятида янги банк хизматларининг вужудга келиши..... 401
	Аҳоли турмуш фаровонлиги ва унда давлатнинг молиявий сиёсати..... 410
	Пути совершенствования управления финансовыми ресурсами акционерных обществ..... 418
	Ўзбекистонда ипакчилик тармоғи истиқболлари таҳлили..... 425
	Кўшилган қиймат солиғи: солиқ базасига тузатиш киритиш ҳисобини такомиллаштириш..... 431
	Корхоналарнинг молиявий аҳволини эънининг нисбий барқарорлик моделидан фойдаланган ҳолда баҳолашни такомиллаштириш..... 439
	Ўзбекистонда бюджет даромадларини оширишда амалга оширилган ишлар таҳлили..... 444
	Ўзбекистон Республикасида солиқ маслаҳати институтининг ташкилий- ҳуқуқий асослари..... 450
	Бевосита солиқларнинг ҳисобини такомиллаштириш..... 458
	Рақамли иқтисодиёт ва аудит..... 466
	Халқаро стандартлар талаблари асосида ҳисоб сиёсатини тузиш йўналишлари.... 470
	Бошқарув кадрларни танлаш ва лидерлик салоҳиятини баҳолашда кадрлар сиёсати..... 475

IQTISODIY TARAQQIYOT
VA TAHLIL ILMIY ELEKTRON JURNAL

VII SON - NOYABR, 2023

“IQTISODIY TARAQQIYOT VA TAHLIL” ILMIY ELEKTRON JURNAL

VII SON - NOYABR, 2023